

Streszczenie rozprawy doktorskiej

BARTOSIK Bartłomiej, *Teoria i praktyka. Teologia darów duchowych w komentarzach Teodoret z Cyru do listów Pawłowych i w „Dziejach miłości Bożej”*, rozprawa doktorska napisana na seminarium naukowym z patrologii pod kierunkiem ks. dr. hab. Jana Żelaznego, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Kraków 2022, stron 251.

W pracy przedstawiono zagadnienie darów duchowych, które zaprezentował Teodoret z Cyru w swych komentarzach do listów Pawłowych i w *Dziejach miłości Bożej*. Celem dysertacji jest dokonanie analizy refleksji teologicznej Biskupa Cyru dotyczącej darów charyzmatycznych. Pasterz Cyru jest pisarzem i duszpasterzem żyjącym w IV wieku chrześcijaństwa w Syrii. Jako przedstawiciel tzw. szkoły antiocheńskiej Teodoret podejmuje temat łask charyzmatycznych na poziomie teoretycznym i praktycznym.

Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym rozdziale przedstawiono zarys biografii Teodoret oraz środowisko powstania komentarzy i lektury *Dziejów miłości Bożej*, a także terminologię, katalog, hierarchię, źródło i cel darów duchowych. Zaprezentowano także dar przybranego synostwa, który otrzymany na chrzcie świętym otwiera każdego chrześcijanina na kolejne, różnorakie wedle zamysłu Boga charyzmaty.

W drugim rozdziale zostały omówione dary charyzmatyczne, które Pasterz Cyru opatrzył swoim komentarzem, analizując katalog darów duchowych zaczerpnięty z Ef 4, 11-12 oraz Rz 12, 6-8c. Teodoret w swoich pismach podał własną interpretację łaski apostołskiej, charyzmatu prorocstwa i posługiwania oraz daru nauczania. Charyzmat Tymoteusza został umieszczony na końcu tego wykazu łask charyzmatycznych, bowiem Komentator Antiocheński uważał ten dar duchowy za specyficzny dla Tymoteusza, w którym łaska apostołska, prorocstwo, posługiwanie i nauczanie przenikały się wzajemnie. Dary Ducha wchodzące w skład tego katalogu są dla Biskupa Cyru charyzmatycznymi posługami w Kościele Chrystusa.

Trzeci rozdział niniejszej pracy to analiza tych darów charyzmatycznych, które Pasterz Cyru zinterpretował, pochylając się nad katalogiem zaprezentowanym w 1 Kor 12-14. W tym wykazie za charyzmaty Komentator Antiocheński uważał wiarę, uzdrawianie, dar uwalniania, czynienie cudów, rozeznawanie oraz dar języków. Jako ostatni poddany został charyzmat miłości, który weryfikuje prawdziwość i owocność wszystkich darów Ducha. Dary duchowe wchodzące w skład tego katalogu mogą być udziałem nie tylko tych, którzy pełnią posługę różnych urzędów w Kościele, lecz także zwykłych chrześcijan, którzy przez chrzest święty otrzymali dostęp do źródła charyzmatów.

W niniejszej pracy zastosowano metodę historyczno-teologiczną, filologiczno-etymologiczną, porównawczą. Wykorzystano źródła podstawowe (16), źródła pomocnicze (7), słowniki i encyklopedie (28) oraz opracowania (346).

.....Kraków, 12.05.2022

(miejscowość, data)

.....*Bartłomiej Bartosik*.....

(podpis autora rozprawy doktorskiej)